

Codették a Kodály Zoltán Emlékévhez

A Magyar Kodály Társaság kiadványairól

A két (viszonylag) kerek számú évforduló (születésének 135. és halálának 50. évfordulója) megkülönböztetett alkalmát kihasználva, 2017 Kodály Emlékév lett. Rendkívüli mértékben növekedett a Kodály-művek játszott-sága, szerzői estek és vegyes műsorú rendezvények keretében egyaránt, és az ünneplő megemlékezésből kivette részét a hangfelvételkedés is. Kodályról, a közéleti és magánemberről, valamint munkássága megannyi területéről érdemben újat mondani aligha lehet, ám az előadások, kiállítások mintegy szellemi „ismétlésként” fellevenítik az archivál(ódot)t tényanyagot, és mintegy kézzelfogható közelségbe hozzák mindazt, ami egyébként könnyen a feledés homályába kerülhet. Vagyis, visszahozzák mindennapi életünkbe – pontosabban, ráébredesznek arra, ami egyébként is itt munkál, szinte észrevétlenül, mindennapi életünkben.

Decemberben, a születésnap tájékára időzítve kerültek bemutatásra a Kodály Archívumban olyan kiadványok, amelyek széleskörű érdeklődésre tarthatnak számot. Karcsúak, papírfedelűek, még a szerény házikönyvtárakban is juthat nekik hely.

„KODÁLY ZOLTÁN ábrázolások a KÉPZŐMŰVÉSZETBEN” – ezt a címet viseli az egyik, amelyet „képzőművészeti képeskönyv”-ként határoz meg az előszóban Natter-Nád Klára, aki 1994 óta szerkesztője a Magyar Kodály Társaság Híreinek, ennek a sajnos csak zenei berkekben számon tartott periodikának. Címlapján Borsos Miklós grafikája szerepel (amely 1992 óta szerepel a Hírek címlapján is). 65 alkotó Kodály-ábrázolásait tartalmazza, szobrok, domborművek, festmények, kispasztikák (stb.) fotóit, amelyek korábban a Hírekben is szerepeltek. A lelkes szerkesztőasszony ugyanis meghonosította a gyakorlatot, hogy minden szám bevezető oldalán szerepeljen egy-egy Kodályról készült műalkotás. Az idők folyamán gyűjteménnyé gyarapodtak e fotók, s kihasználva a jubileum alkalmát, önálló kiadványként tette őket közkinccsé, pontosabban – miként a kiadvány belső címlapján olvasható – Kodály Zoltán születésének 135. évfordulója tiszteletére és a Magyar Kodály Társaság megalakulásának 40. évfordulója emlékére.

A képek a földrajzi elhelyezkedés logikáját követik, a Kodály-köröndről, Kodály egykori lakhelyétől kiindulva tanulmányainak és munkásságainak helyszínei következnek, Budapest után a szülőváros Kecskemét, majd országjárás kezdődik, szinte feltérképezve a Kodály nevet viselő iskolák képzőművészeti tulajdonait. De a megemlékezés nem ér véget az országhatárnál – határainkon túli szobrok, emléktáblák csakúgy láthatók, mint

külföldön élő alkotó idehaza helyet kapott munkája.

Atmoszférea-teremtő szándékkal néha a környezet is megjelenik. Az 1990 óta Emlékmúzeum, Archívum és Kutatóközpontként működő ház a köröndön, amelynek falán az alatta közölt dombormű látható, a Régi Zeneakadémia épülete, amely fotóján felfedezhető, hogy hol található az alatta külön fotón szereplő emléktábla. A Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet előkertjének képe, mely Szervátiusz Tibor szoborkompozícióját rejt, az új helyszínt „konferálja”, Sütő Ferenc Galyatetőn felállított szobrához a szoboravató ünnepséget is felidéző „zenetörténeti képeslap” is társul. Múgond és ügyszereket kettős vonzatában állt össze a képanyag, amelyet a 65 képzőművész rövid életrajza követ.

Tehát, a társművészetek találkozásának ad otthont a kiadvány. A képanyag feliratozása korántsem hálás feladat; azonban a szinonimák keresése/találása gördülékenyebbé tette volna a megfogalmazást (a többszöri ismétlés során zavaró például a „van elhelyezve” fordulat). Szembesülünk a ténnyel, hogy egy-egy szoborból több példány készülhet – ilyenkor érdemes tudni, hogy melyik az „eredeti”. A képalírások erénye, hogy néha a látványhoz szükséges alapinformációknál jóval többet adnak, zenei többlettartalommal. Más kérdés, hogy nem minden itt közölt információ örökérvényű, hiszen – mint több esetben olvasható – egy-egy szobor az idők folyamán más-más helyen kerülhet kiállításra (a kötet összeállítása idejének kordokumentuma a kísérőszöveg).

A Magyar Kodály Társaság és a fővárosi Kodály Archívum közös kiadványa, az Ittészné Kövendi Kata által írott és összeállított publikáció két nyelven, magyar és angol szöveggel került forgalomba. Mint a „Kodály Zoltán nyomában Budapesten” bevezetéséből megtudjuk, a könyv „eredetileg a kecskeméti Kodály Iskola zenei angol diákjai számára készült *Zenei angolos füzetek* sorozat része”. Korábban a szerző Angliában elvitte diákjait olyan helyekre, amelyek Kodállal (is) kapcsolatosak, kínálkozott tehát az ötlet, hogy megismertesse velük és

